

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego dla części wsi Witków**

Opracowanie:

mgr inż. Rafał Odachowski

Wrocław 02.06.2025

Spis treści

1.	Wprowadzenie	3
1.1.	Podstawa prawna, cel i zakres opracowania	3
1.2.	Opis metod pracy	3
1.3.	Informacje o zawartości i głównych celach projektu MPZP	4
1.4.	Informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów powiązanych z projektem MPZP	5
2.	Ocena stanu i funkcjonowania środowiska	6
2.1.	Charakterystyka środowiska	6
2.2.	Stan środowiska i występujące zagrożenia	14
2.3.	Tendencje przeobrażeń przy braku realizacji MPZP	18
3.	Analiza ustaleń planu i ocena zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi	19
4.	Przewidywany wpływ realizacji ustaleń projektu MPZP na środowisko	24
4.1.	Analiza wpływu ustaleń planu na środowisko	24
4.2.	Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	28
4.3.	Oddziaływanie na formy ochrony przyrody	29
4.4.	Kompleksowa ocena skutków wpływu ustaleń MPZP na środowisko	29
5.	Metody analizy realizacji postanowień projektu planu	30
6.	Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	30
7.	Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie omawianego dokumentu	31
8.	Analiza i ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu	32
8.	Streszczenie	34
9.	Spis literatury	35

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa prawna, cel i zakres opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, która jednocześnie ustala zakres merytoryczny opracowania. Oświadczenie autora o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 wspomnianej ustawy, stanowi załącznik do prognozy.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym prognozę oddziaływania na środowisko sporządza organ opracowujący projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (w skrócie MPZP).

Celem sporządzenia prognozy jest ocena skutków (zarówno negatywnych, jak i pozytywnych), jakie mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenów oraz realizacji ustaleń projektu planu na środowisko, a w szczególności na różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne oraz zabytki, z uwzględnieniem wzajemnych powiązań między tymi elementami.

W opracowaniu przedstawiono analizę stanu i funkcjonowania środowiska, jego zasobów oraz uwarunkowań przyrodniczych. Prognoza ocenia rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne i inne ustalenia zawarte w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod kątem zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi, zgodności z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska oraz ochrony różnorodności biologicznej. Prognoza identyfikuje przewidywane zagrożenia dla środowiska, które mogą powstać na terenach znajdujących się w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń MPZP.

1.2. Opis metod pracy

W trakcie przygotowania niniejszego opracowania rozpoznano walory i zasoby przyrodnicze, stan zagospodarowania, walory krajobrazowe, stan środowiska i istniejące zagrożenia oraz uciążliwości dla środowiska i zdrowia człowieka. Zastosowana w prognozie

metoda polega na porównaniu aktualnego funkcjonowania obszaru z funkcjonowaniem przewidywanym jako skutek realizacji ustaleń planu.

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego spowoduje zróżnicowane zmiany w środowisku. Ich charakter, intensywność oraz zasięg uzależniony będzie od faktycznego sposobu zagospodarowania terenu oraz stopnia realizacji zapisów zawartych w projekcie planu miejscowego.

Ocenę następstw realizacji ustaleń planu dokonano z podziałem ze względu na wpływ na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i antropogenicznego (w tym na zdrowie ludzi) znajdującego się w obrębie granic omawianego obszaru, uwzględniając wzajemne zależności między nimi.

- Wpływ na środowisko skutków realizacji opisywanego dokumentu różnicuje się w zależności od:
- charakteru zmian: pozytywne (+), negatywne (-), bez znaczenia (**N**) – oddziaływanie neutralne;
- bezpośredniości oddziaływania: bezpośrednie (**B**), pośrednie (**P**), wtórne (**W**), skumulowane (**SK**);
- okresu trwania oddziaływania: długoterminowe (**D**), średnioterminowe (**Ś**), krótkoterminowe (**K**);
- częstotliwości oddziaływania: stałe (**S**), chwilowe (**CH**).

1.3. Informacje o zawartości i głównych celach projektu MPZP

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ma na celu ustalenie przeznaczenia terenu, rozmieszczenie inwestycji celu publicznego oraz określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu. Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zawarto w projekcie tekstu uchwały oraz na projekcie rysunku planu.

Celem sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest umożliwienie dalszej eksploatacji piasków i żwirów ze złoża nr 8232 „Nowy Jaworów I”.

Dla obszaru objętego uchwałą obowiązują następujące plany miejscowe:

- uchwała nr III/21/98 z dnia 11 grudnia 1998 r. - miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru złoża kruszywa naturalnego "Nowy Jaworów I" położonego

we wsi Witków, opublikowana w Dz. U. Woj. Doln. z 1999 r., z dnia 6 października, poz. 1210.

- uchwała nr XVIII/44/16 z dnia 23 sierpnia 2016 r. - miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Witków, opublikowaną w Dz. U. Woj. Doln. z 2016 r., poz. 3992.

Część terenu objęta jest ustaleniami planu miejscowego, który umożliwia wydobywanie złoża, natomiast działki obecnie użytkowane rolniczo przeznaczone są pod uprawy rolne, bez możliwości podjęcia eksploatacji. Sporządzenie nowego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego umożliwi zaktualizowanie i ujednolicenie zapisów obydwu aktów planowania przestrzennego zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa.

Plan miejscowy zapewnia integrację wszelkich działań podejmowanych w granicach terenu wydobywania w celu wykonania działalności określonej w koncesji na wydobywanie złoża, zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego oraz ochrony środowiska, w tym obiektów budowlanych. Jednocześnie umożliwia się dalszą eksploatację złoża w istniejącej kopalni.

Stwarza się warunki dla odpowiedniego wyposażenia terenu w systemy infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Ustala się również podstawowe wymagania dotyczące zachowania ładunku przestrzennego i ochrony środowiska.

Podstawowym dokumentem, do którego nawiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jaworzyna Śląska”. Projekt planu miejscowego zgodny jest z kierunkami polityki przestrzennej określonej w tym dokumencie. Obszar objęty planem, zgodnie z zapisami studium znajduje się w obszarze powierzchniowej eksploatacji surowców.

1.4. Informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów powiązanych z projektem MPZP

Zgodnie z art. 52 ust 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w prognozie oddziaływania na środowisko uwzględnia się informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania.

Na terenie opracowania obowiązują dwa miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, dla których sporządzono prognozy oddziaływania na środowisko. Opracowania te nie były dostępne w trakcie sporządzania niniejszej prognozy.

2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska

2.1. Charakterystyka środowiska

Położenie geograficzne i administracyjne, zagospodarowanie

Obszar planu położony jest w północnej części wsi Witków, która znajduje się w południowej części Gminy Jaworzyna Śląska. Gmina ta położona jest w powiecie świdnickim, w województwie dolnośląskim.

Powierzchnia obszaru planu wynosi ok. 31 ha. Część terenu położona przy drodze wojewódzkiej nr 382 stanowi miejsce powierzchniowej eksploatacji złoża piasków i żwirów, natomiast teren położony po stronie zachodniej to uprawy polowe.

W otoczeniu obszaru znajdują się tereny rolne, teren kopalni piasku (po drugiej stronie drogi wojewódzkiej). Najbliższe tereny mieszkaniowe zlokalizowane są w odległości ok. 180 m na południowy-wschód od obszaru MPZP (wieś Stary Jaworów).

Pod względem klasyfikacji fizycznogeograficznej Polski J. Kondrackiego omawiany obszar należy do mezoregionu Równina Świdnicka, który stanowi makroregionu Przedgórze Sudeckie, Pogórza Zachodniosudeckiego i prowincji Masyw Czeski.

Rzeźba terenu

Rzeźba powierzchni terenu gminy charakteryzuje się wyraźną przewagą form denudacyjnych i erozyjnych nad akumulacyjnymi. W plejstocenie ten obszar był co najmniej raz w całości pokryty lądolodem, który do krawędzi Sudetów docierał trzykrotnie. Ponieważ morfologiczna krawędź Sudetów jest tu stosunkowo niska, lądolód dotarł około 20 km na południe od północnej granicy Przedgórze Sudeckiego. Na obszarze przedsudeckim formy pozostałe po zlodowaceniu również uległy silnemu przeobrażeniu. Dominują tu wysoczyzny płaskie, gliniaste, które są pozostałością po zdenudowanej wysoczyźnie morenowej.

Powierzchnia obszaru planu jest przeobrażona antropogenicznie na skutek wydobywania złóż. Teren pokryty przez uprawy polowe tworzą powierzchnię płaską, bez spadków terenu.

Charakterystyka geologiczna

Skały metamorficznej osłony masywu granitoidowego Strzegom-Sobótka są uznawane za najstarsze utwory na tym obszarze. Ich wiek nie został jednak sprecyzowany i powstanie tych skał wiąże się generalnie z okresem neoproterozoik–dewon. Geosynklina, w której powstawały protolity skał metamorficznych, mogła zostać założona w późnym proterozoiku. Podczas orogenezy assyntyjskiej (kadomskiej), doszło do sfałdowań i metamorfizmu skał suprakrystalnych. W młodszym cyklu (fałdowania kaledońskie i waryscyjskie) na tak ukształtowanym podłożu została założona kolejna geosynklina, w której sedymentacja prawdopodobnie rozpoczęła się we wczesnym paleozoiku, a nawet jeszcze w proterozoiku, i trwała aż do dewonu lub do wczesnego karbonu. Osadziły się tu przede wszystkim skały ilasto-mułowcowe z domieszką utworów piaszczystych i wkładkami skał bitumicznych i wapnistych. Lokalnie wylewały się magmy zasadowe, dające początek wulkanitom. Cały ten kompleks skalny został następnie zmetamorfizowany i sfałdowany. W późnym karbonie i wczesnym permie kwaśne magmy intrudowały w kompleks skał metamorficznych, formując trzon masywu granitoidowego Strzegom-Sobótka. Na kontakcie z intruzją skały metamorficzne zostały przeobrażone termicznie. Miejscami powstały strefy shornfelsowania i przeobrażenia w łupki serycytowo-kordierytowe.

Brak utworów związanych z permsko-mezozoicznym cyklem sedymentacyjnym wskazuje, że prawdopodobnie obszar gminy w tym całym okresie był lądem, fragmentem tzw. wyspy sudeckiej, i ulegał procesom denudacji. Kolejny cykl sedymentacyjny jest już związany z rozwojem tektonicznych zapadlisk i rowów, które zaczęły się formować w paleogenie, prawdopodobnie od eocenu. Najwcześniej powstały depresje w strefie rowu Rostki-Mokrzyszowa. Z etapem formowania się północnej krawędzi rowu miała także związek aktywność wulkaniczna, najstarsza z faz wulkanizmu zarejestrowanych w jego obrębie. W dnie depresji zostały zdeponowane osady, pochodzące z niszczenia wyniesionego masywu Strzegom-Sobótka i skał wulkanicznych, które pierwotnie musiały tworzyć rozległe pokrywy.

Dopiero we wczesnym miocenie zaczęła formować się południowo-zachodnia krawędź rowu Rostoki-Mokrzyszowa, co zaznaczyło się dostawą materiału skalnego z obszaru sudeckiego. Akumulacja w strefach zapadisk tektonicznych trwała aż do końca neogenu. W miocenie osadziły się osady ilasto-mułkowo-piaszczyste i węgiel brunatny, w tym także w północnym obrzeżeniu Wzgórz Strzegomskich, w rejonie Jaroszowa. We wczesnym miocenie, a częściowo jeszcze w późnym oligocenie, młodsza faza wulkanizmu przejawiała się stosunkowo niewielkimi wylewami law bazaltowych.

W najstarszym czwartorzędzie były akumulowane osady rzeczne, które uległy w późniejszych okresach prawie całkowitemu zdenudowaniu. W plejstocenie na obszar gminy trzykrotnie nasuwały się lądolody skandynawskie, dwa w trakcie zlodowaceń południowopolskich i jeden w czasie zlodowaceń środkowopolskich (w zlodowaceniu Odry). Starsze utwory lodowcowe zostały silnie zredukowane i zachowały się jedynie w lokalnych obniżeniach. Lądolód zlodowacenia Odry pozostawił po sobie przede wszystkim rozległe pokrywy glin zwałowych. Osady wodnolodowcowe osadziły się głównie w fazie transgresywnej.

W zastoiskach, w strefie pomiędzy lądolodem a krawędzią Sudetów zostały zakumulowane iły, mułki i piaski drobnoziarniste. Transgredujące lądolody powodowały także deformacje w postaci nasunięć i zafałdowań osadów podłoża.

Po zlodowaceniu Odry na terenie gminy przeważały procesy denudacji i tylko okresowo zaznaczyły się fazy akumulacji rzecznej, które doprowadziły do powstania trzech głównych poziomów tarasowych w dolinach. Jeszcze w trakcie trwania zlodowacenia Wisły rzeki zmieniały diametralnie kierunki przepływu, co było wymuszone zróżnicowanym tempem wcinania się w podłoże poszczególnych cieków i powstawaniem kaptaży. Wpływ na to zjawisko wywierała być może także aktywność tektoniczna, objawiająca się w postaci zróżnicowanych ruchów bloków krystalicznego fundamentu.

Część powierzchniową terenu planu budują osady czwartorzędowe powstałe w wyniku kilkukrotnej działalności lodowców i związanych z nimi wód fluwioglacjalnych. W części niżowej są to warstwy glin zwałowych oraz rozległe lecz bardzo zmienne pokrywy piaszczysto - żwirowe. W dolinach rzek usypane zostały systemy teras, zbudowane głównie również z utworów piaszczystych i żwirowych.

Złoża surowców mineralnych

Obszar planu położony jest w zasięgu złoża kruszyw naturalnych „Nowy Jaworów I” KN 8232. Są to złoża piasków i żwirów. Jego powierzchnia wynosi 30,84 ha. Fragment tego złoża jest już eksploatowany metodą odkrywkową.

Złoże kruszywa naturalnego „Nowy Jaworów I” zalega w obrębie utworów czwartorzędowych zlodowacenia środkowopolskiego wykształtowanych w postaci morenowych glin, piasków i żwirów, glin deluwialnych, piasków i żwirów fluwioglacjalnych, piasków pylastych.

Miąszość utworów czwartorzędowych określana jest w tym rejonie na około 20 m. Udokumentowane złożo występuje w obrębie serii piaszczystej z domieszką żwirów i części ilasto-pylastych. Serię budują piaski drobno i średnioziarniste ze zróżnicowaną domieszką żwirów.

Działanie zakładu górniczego i sposób wydobycia złoża wymaga ustanowienia obszaru i terenu górniczego. Definicje obszaru i terenu górniczego zawiera ustawa Prawo geologiczne i górnicze. Obszar górniczy jest to przestrzeń, w granicach której przedsiębiorca jest uprawniony do wydobywania kopaliny, podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji, podziemnego składowania odpadów oraz prowadzenia robót górniczych niezbędnych do wykonywania koncesji. Teren górniczy to przestrzeń objęta przewidywanymi szkodliwymi wpływami robót górniczych zakładu górniczego.

Na potrzeby eksploatacji złoża ustanowiony został obszar i teren górniczy „Nowy Jaworów I-1” (decyzja Marszałka Województwa Dolnośląskiego).

Wody powierzchniowe

Obszar gminy położony jest w obrębie zlewni rzeki Bystrzycy, Strzegomki i jej prawobrzeżnego dopływu - Pełcznicy. Na obszarze planu nie występują naturalne wody powierzchniowe, jedynie wyrobiska wypełnione wodami gruntowymi. Omawiany teren nie jest zagrożony powodzią.

Bystrzyca, lewobrzeżny dopływ Odry długości 95,2 km, bierze swój początek powyżej Głuszycy, w okolicach Gór Suchych i Sowich. Rzeka przepływa m.in. przez Głuszycę, Jugowice, Świdnicę, Kąty Wrocławskie i Wrocław. Oprócz tego Bystrzyca, głównie poprzez dopływy, zbiera wody z terenów zurbanizowanych, rolniczych ale również obszarów przyrody

chronionej, takich jak Książański Park Krajobrazowy, Park Krajobrazowy Gór Sowich, Park Krajobrazowy Sudetów Wałbrzyskich i Ślęzański Park Krajobrazowy, a także z południowej części gminy Jaworzyna Śląska.

Strzegomka, jest ciekim III rzędu długości 74,7 km, mającym źródła powyżej Starych Bogaczowic, w pobliżu wzgórza Trójgarb (Góry Wałbrzyskie). W ok. 62,0 km rzeka zasila zbiornik zaporowy w Dobromierzu. W początkowym odcinku rzeka i jej dopływy przepływają przez tereny rolnicze, gdzie gospodarka ściekowa nie jest uporządkowana. W dalszej części zlewni Strzegomki znajdują się m.in. miasta: Strzegom, Żarów i Kąty Wrocławskie.

Pełcznica, rzeka o długości 39,0 km bierze początek powyżej Wałbrzycha, w okolicach dzielnicy Glinik Stary. Zlewnię rzeki stanowią głównie zurbanizowane tereny Wałbrzycha i Świebodzic. Na odcinku zlokalizowanym między Wałbrzychem a Świebodzicami, Pełcznica przepływa przez Książański Park Krajobrazowy i jest jego znaczącym elementem (Wąwóz Książ).

Z mniejszych cieków występujących na terenie gminy można wymienić Potok Cienia, o długości 6 km i Potok Milikówka o długości 6,15 km. Podane długości dotyczą potoku w granicach gminy.

Wody stojące stanowią bardzo niewielki procent powierzchni gminy. W pobliżu miasta Jaworzyna Śląska są zlokalizowane stawy rybne o powierzchni ok. 10 ha, z wydzielonym kąpieliskiem. Wody w stawach spełniają wymogi dla kąpieliska. Niewielkie stawy hodowlane występują także w miejscowości Bagieniec.

Wody podziemne

Obszar gminy zgodnie z regionalnym podziałem hydrogeologicznym należy do regionu przedsudeckiego. Region przedsudecki należy do podregionu podsudeckiego z paleozoicznoprekambryjskim użytkowym piętnem wodonośnym w części północnej i czwartorzędowym oraz trzeciorzędowym w części południowej i zachodniej, wydzielonej jako rejon Roztok i Dzierżoniowa. Zgodnie z Hydrogeologiczną mapą Polski w skali 1:50 000 wydzielone zostały następujące piętra wodonośne: czwartorzędowe, trzeciorzędowe i paleozoiczne. Pomimo największego rozprzestrzenienia na obszarze gminy czwartorzędowego piętra wodonośnego, podstawowe znaczenie użytkowe – gospodarcze,

ma piętro trzeciorzędowe. Natomiast piętro paleozoiczno-prekambryjskie jest bardzo słabo rozpoznane i charakteryzuje się niewielką wodonośnością.

Osady czwartorzędowe pokrywają prawie całą powierzchnię gminy i charakteryzują się dużym zróżnicowaniem pod względem wodonośności. Uzależnione to jest od rodzaju utworów, ich miąższości, przepuszczalności i charakteru podłoża. Na obszarze występują kopalne struktury wodonośne w postaci rynien. Miąższość utworów przepuszczalnych – piasków i żwirów, wynosi od kilku do kilkunastu metrów w rejonie Jaworzyny Śląskiej i Świdnicy, a w rejonie Bolesławic dochodzi do 51 m. Wydajności potencjalne z pojedynczych studni wahają się od kilku do $78 \text{ m}^3/\text{h}$, przy depresjach kilku metrów. Są to wody o zwierciadle lekko napiętym pod ciśnieniem do 100 kPa. Oprócz wymienionej struktury, czwartorzędowe poziomy wodonośne mają znaczenie lokalne. Zwierciadło wody jest na ogół swobodne lub słabo napięte - w poziomie podglinowym, i występuje zazwyczaj na głębokości do 15 m. Miąższość użytkowych warstw wodonośnych jest zróżnicowana od 2 do 18,5 m, współczynniki filtracji wahają się w zakresie od 2,3 do 103,7 m/d, a przewodność oscyluje w granicach od 25 do $828 \text{ m}^2/\text{d}$. Średnia wydajność tego piętra wynosi $14,4 \text{ m}^3/\text{h}$, a depresja 4,7 m, maksymalnie 18,4 m. Wody te pod względem składu chemicznego charakteryzują się ponadnormatywną zawartością związków żelaza, średnio w granicach $2,5 \text{ mg/dm}^3$ i manganu od 0,25 do $1,5 \text{ mg/dm}^3$, w płytszych poziomach z reguły zanieczyszczone są bakteriologicznie.

Omawiany obszar objęty planowaną zmianą położony jest poza zasięgiem głównych zbiorników wód podziemnych. Nie znajdują się tu ujęcia wód lub strefy ochronne ujęć.

Klimat lokalny

Obszar opracowania zgodnie z klasyfikacją klimatu Köppena-Geigera położony jest w strefie klimatu umiarkowanie ciepłego oceanicznego o kodzie Cfb. Średnia temperatura na tym terenie to ok. $9,1^\circ\text{C}$. Najwyższe temperatury występują w lipcu, z kolei najniższe w styczniu. Średnioroczna suma opadów wynosi około 720 mm.

Zgodnie z definicjami indeksów klimatycznych w Jaworzynie Śląskiej dni upalne (z maksymalną temperaturą powyżej 30°C) występują od czerwca do września, średnio w poszczególnych miesiącach takich dni występuję od 0,1 (wrzesień) do 2,5 (sierpień). Dni gorące (z temperaturą maksymalną powyżej 25°C) mogą występować od kwietnia do października, z największą częstotliwością przypadającą na miesiąc sierpień (10,2 dnia). Dni

mroźne (z temperaturą maksymalną poniżej 0°C) występują od listopada do marca, a najczęściej w styczniu (średnio 7,9 dnia).

Struktura opadów w gminie Jaworzyna Śląska jest charakterystyczna dla typu klimatu przejściowego. Opady występują przez cały rok, przy czym największe miesięczne sumy występują w okresie letnim (od maja do sierpnia) osiągając średnie sumy od 68 mm (w maju) do 88 mm (w lipcu). Najniższe sumy opadów notuje się w październiku i lutym (31 – 32 mm/miesiąc). Opady nawalne powyżej 20 mm występują sporadycznie, ale notowane były w większości miesięcy w roku. Największa liczba dni suchych (bez opadu) występuje w październiku (21,5 dnia). Śnieg na terenie gminy Jaworzyna Śląska pojawiać się może już od listopada i utrzymywać do kwietnia. Największa liczba dni ze śniegiem notowana jest w styczniu (5,9 dnia).

W miesiącach jesiennych, zimowych i wiosennych (listopad – marzec) dominują dni z zachmurzeniem dużym. Największa liczba dni słonecznych występuje w lipcu (7,3 dnia). Liczba dni z zachmurzeniem częściowym waha się od 10,4 dnia w lutym do 17,5 dnia w czerwcu. Liczba dni z opadem waha się od 9,5 dnia w październiku do 16,1 dnia w czerwcu.

W gminie Jaworzyna Śląska dominuje wiatr z sektora zachodniego (W), a w mniejszym stopniu z sektora zachodniego-północnego-zachodniego (WNW) oraz zachodniego-południowego-zachodniego (WSW). Wiatr o największych prędkościach występuje z kierunku zachodniego (W) oraz zachodniego-południowego-zachodniego (WSW). Najrzadziej występuje wiatr z sektora północno-wschodniego (NE). Ciszę atmosferyczną notuje się średnio przez 30 h w ciągu roku.

Gleby

Gleby okolic Jaworzyny Śląskiej należą do gleb terenów górzystych, wytworzonych ze skał krystalicznych. Wyróżnia się tu kilka typów gleb: gleby bielcowe i pseudobielcowe, gleby brunatne właściwe, gleby brunatne wylugowane i brunatne kwaśne, czarne ziemie zdegradowane i gleby szare, mady i gleby glejowe.

Na obszarze opracowania występują gleby bielcowe i pseudobielcowe, które pod względem przydatności rolniczej należą do kompleksu pszennego dobrego. Znajdują się tu użytki rolne wykorzystywane pod uprawy polowe. Pod względem geodezyjnym wyodrębnia się role RIVa i RIVb.

Świat przyrody

Obszar gminy Jaworzyna Śląska położony jest w środkowej części Przedgórza Sudeckiego, pomiędzy masywem Ślęzy na wschodzie, a krawędzią środkowej części Sudetów - na południowym zachodzie. Tereny gminy mają charakter równinny z niewielkim pagórkowatymi wzniesieniami.

Według podziału geobotanicznego Dolnego Śląska gmina Jaworzyna Śląska wchodzi w skład Działu Sudeckiego i leży na jego pograniczu. Fauna gminy Jaworzyna Śląska jest uboga. Spotyka się tu w większości zespół typowy dla pól uprawnych z przedstawicielami świata zwierzęcego takimi jak: zające szaraki, dzikie króliki, nornice, chomiki, krety, lisy, łasice, jeże zachodnie, kłaskawki, koszatki, mysikróliki, polniki północne, sarny. Z ptaków występują: zięby, sójki, sikorki, mysikróliki, bociany białe, bociany czarne, gawrony, kuropatwy, przepiórki, skowronki, płochacze i pokrzywnice.

Omawiany teren w dużym stopniu jest przekształcony antropogenicznie na skutek powierzchniowego wydobycia złoża. W niektórych miejscach, na zwałowiskach skały płonnej, mogą wytwarzać się siedliska pionierskie.

Zachodnią część obszaru planu miejscowego pokrywają uprawy polowe. Jest to ekosystem ujednolicony pod względem wiekowym i gatunkowym, tym samym mało wartościowy z punktu widzenia uwarunkowań przyrodniczych.

Na omawianym obszarze nie znajdują się siedliska przyrodnicze podlegające ochronie. Nie wskazuje się stanowisk chronionych roślin lub zwierząt. Obszar położony jest poza terenami objętymi przestrzennymi formami ochrony przyrody. Nie przebiegają tędy korytarze ekologiczne o znaczeniu regionalnym.

2.2. Stan środowiska i występujące zagrożenia

Informacje o problemach środowiska istotnych z punktu widzenia projektu MPZP

Istniejące problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, to:

- przekształcenia w środowisku spowodowane funkcjonowaniem kopalni odkrywkowej;
- klimatu akustycznego w otoczeniu dróg o dużym natężeniu ruchu;
- zagrożenie dla wód powierzchniowych i podziemnych spowodowane niedostatecznym skanalizowaniem terenów rolnych.

Powietrze atmosferyczne

Presje

Zanieczyszczenie powietrza to gazy oraz aerozole (cząstki stałe i ciekłe unoszące się w powietrzu), które zmieniają jego naturalny skład. Mogą one być szkodliwe dla zdrowia ludzi, zwierząt i roślin, a także niekorzystnie wpływać na glebę, wody i inne elementy środowiska przyrodniczego.

Wyróżnia się trzy główne grupy zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego. Należą do nich źródła komunalno-bytowe, transport drogowy oraz przemysł.

Źródła komunalno-bytowe, w głównej mierze odpowiedzialne są za podwyższone stężenia zanieczyszczeń, szczególnie pyłu zawieszonego, benzo(a)pirenu i dwutlenku siarki, w sezonie zimowym. Stosowanie w lokalnych kotłowniach i domowych piecach grzewczych niskosprawnych urządzeń i instalacji kotłowych, ich zły stan techniczny i nieprawidłowa eksploatacja oraz spalanie złej jakości paliw (zasiarczonych, zapozielonych i niskokalorycznych węgli, mułów węglowych, a także wszelkich odpadów z gospodarstw domowych), są głównym powodem tzw. niskiej emisji. Duża ilość źródeł wprowadzających zanieczyszczenia z kominów o niewielkiej wysokości sprawia, że zjawisko to jest bardzo uciążliwe, gdyż zanieczyszczenia gromadzą się wokół miejsca powstawania, a są to najczęściej obszary o zwartej zabudowie mieszkaniowej.

Transport drogowy wpływa na całoroczny poziom tlenków azotu w powietrzu oraz podwyższony poziom pyłu zawieszonego PM10 i benzenu. Duże zanieczyszczenie powietrza

występuje na skrzyżowaniach głównych ulic i dróg, przy trasach komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu biegnących przez obszary o zwartej zabudowie. Przyczyną nadmiernej emisji zanieczyszczeń ze środków transportu jest przede wszystkim zły stan techniczny pojazdów, ich nieprawidłowa eksploatacja, przestoje w ruchu spowodowane złą organizacją ruchu i zbyt małą przepustowością dróg.

Podstawy prawne oceny jakości powietrza

Podstawowymi krajowymi aktami prawnymi, określającymi obowiązki, zasady i kryteria w zakresie prowadzenia oceny jakości powietrza w Polsce są:

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2021 r. poz. 845),
- rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2020 r. poz. 2279, z późn. zm.).

Oceny jakości powietrza na terytorium kraju dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów: ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ustanowionych ze względu na ochronę roślin. Ocenę jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi wykonuje się dla następujących zanieczyszczeń: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenu węgla, benzenu, ozonu, pyłu zawieszonego PM₁₀ i pyłu PM_{2,5}, metali ciężkich: ołowiu, arsenu, niklu, kadmu oraz benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀. Ze względu na ochronę roślin ocenie podlegają trzy substancje: dwutlenek siarki, tlenki azotu i ozon. Dla każdego z wymienionych zanieczyszczeń określone są stężenia w powietrzu, które nie powinny być przekraczane (poziom dopuszczalny, docelowy, poziom celu długoterminowego). Ocena ze względu na ochronę roślin dotyczy obszarów pozamiejskich.

Oceny i wynikające z nich działania odnoszone są do jednostek terytorialnych nazywanych strefami, obejmujących obszar całego kraju. Podział kraju na strefy został określony w załączniku do ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54). Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia, jak i kryteriów dla ochrony roślin dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej

z następujących klas: A (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych), C (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne oraz docelowe), D1 (jeżeli poziom stężenia ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego), D2 (jeżeli poziom stężenia ozonu przekracza poziom celu długoterminowego).

Badania jakości powietrza prowadzone są przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Ocena według kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia

Na podstawie klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego za rok 2024 pod względem poziomów dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenkiem węgla, benzenu, kadmu i niklu kwalifikuje się do klasy A, w której nie stwierdza się przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężeń i zaleca się utrzymanie jakości powietrza na tym samym lub lepszym poziomie. Natomiast ze względu na zanieczyszczenie pyłem zawieszonym PM10, ozonem, arsenem i benzo(a)pirenem strefa została zakwalifikowana do klasy C, co skutkuje koniecznością opracowywania programu ochrony powietrza.

Na podstawie klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego według kryteriów dla ochrony roślin wskazane jest opracowanie programu ochrony powietrza w strefie dolnośląskiej ze względu na ponadnormatywne stężenia ozonu. Stężenia dwutlenku siarki oraz tlenków azotu nie były przekroczone i znalazły się w klasie A.

Poziom zanieczyszczenia powietrza na terenach pozamiejskich uzależniony jest w dużym stopniu od napływu zanieczyszczeń z dużych zakładów energetycznych i przemysłowych zlokalizowanych zarówno na terenie kraju, jak i poza jego granicami. Zanieczyszczenia, emitowane z wysokich kominów, są przenoszone z masami powietrza na duże odległości i rozpraszane na znacznym obszarze, przyczyniając się do wzrostu zanieczyszczeń w rejonach oddalonych od źródeł emisji. Podstawowym zadaniem stacji „ekosystemowych”, badających poziom zanieczyszczeń na terenach rolnych, jest określenie stopnia narażenia roślin na zanieczyszczenia powietrza oraz dostarczanie informacji o ich transgranicznym przepływie.

Na terenie planu występują źródła emisji niezorganizowanej pochodzące z terenu kopalni. Ponadto obszar znajduje się pod wpływem emisji liniowej z przebiegającej w sąsiedztwie drogi wojewódzkiej. Są to emisji spalin samochodowych - gazów i pyłów.

Klimat akustyczny

Standardy jakości klimatu akustycznego zależą od funkcji i przeznaczenia terenu, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Tabela 1). Na omawianym obszarze nie identyfikuje się terenów wymagających ochrony przed hałasem.

Tab. 1 Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowane przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie energetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.

Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
	Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N
	przedział czasu odniesienia równy wszystkim			
	dobom w roku	porom nocy	dobom w roku	porom nocy
Strefa ochronna „A” uzdrowiska Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej Tereny zabudowy związanej ze stałym pobytem dzieci i młodzieży Tereny domów opieki społecznej tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego Tereny zabudowy zagrodowej Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	70	65	55	45

Objaśnienia:

¹⁾ Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

²⁾ Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców pow. 100 tys. mieszkańców, można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

Źródłem hałasu są prace wydobywcze na terenie kopalni odkrywkowej złoża piasków i żwirów „Nowy Jaworów I”. Zalicza się do nich prace koparek, przeróbka wydobytej kopaliny przy pomocy mobilnego zestawu sortującego a następnie załadunek na pojazdy ciężarowe i wywóz poza obręb kopalni.

Wykonane w przeszłości pomiary hałasu w otoczeniu kopalni nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych poziomów dźwięku w środowisku obszarów chronionych przed hałasem. Uciążliwości związane z wydobywaniem zamykają się w granicach terenu górniczego. Urządzenia do przeróbki kopaliny znajdują się w wyrobisku, poniżej poziomu terenu, co ogranicza propagację hałasu.

Istotnym emitorem hałasu jest droga wojewódzka nr 385, która ze względu na wysokie natężenie ruchu, może powodować przekroczenia dopuszczalnych dźwięku na terenach mieszkaniowych zlokalizowanych bezpośrednio przy tej drodze. Na odcinku przebiegającym w sąsiedztwie obszaru planu nie były prowadzone pomiary hałasu, ze względu na brak terenów chronionych przed hałasem.

Jakość wód podziemnych

Zagrożenia wód podziemnych wynikają z ich kontaktu z powierzchnią ziemi, wodami glebowymi, wodami powierzchniowymi oraz opadami atmosferycznymi. W miejscach, gdzie brak jest izolacji poziomu wodonośnego lub izolacja jest niepełna następuje szybka wymiana wody, a tym samym przemieszczanie się zanieczyszczeń. Źródłem zagrożeń jakości wód podziemnych, podobnie jak wód powierzchniowych, są zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego oraz nieczystości przedostające się z obszarów nieskanalizowanych.

Na obszarze województwa dolnośląskiego badania jakości wód prowadzi Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Badania chemizmu wód podziemnych w ramach monitoringu diagnostycznego i operacyjnego prowadzone są przez Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie.

Obszar objęty opracowaniem zlokalizowany jest w obrębie jednolitych części wód podziemnych nr 108. Badania jakości wykonywane były w roku 2019 w ramach monitoringu diagnostycznego (badania PIG w Warszawie). Stan ilościowy i chemiczny został oceniony jako dobry.

2.3. Tendencje przeobrażeń przy braku realizacji MPZP

W przypadku odstąpienia od sporządzenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, na potrzeby którego sporządza się niniejsze opracowanie, obszar planu zostanie zagospodarowany na podstawie obowiązujących MPZP.

Na części obszaru będą kontynuowane prace wydobywcze aż do wyczerpania złoża. Następnie zostaną przeprowadzone prace rekultywacyjne w kierunku rolnym, wodnym lub leśnym. Pozostała przestrzeń pozostanie natomiast w rolniczym zagospodarowaniu, tak jak to ma miejsce obecnie.

Należy zauważyć, że zaniechanie dopuszczenia prowadzenia prac eksploatacyjnych na terenie rolnym oznaczać będzie pozostawienie części niewydobytego złoża. Takie działanie można uznać za niezgodne z zasadą racjonalnego wykorzystania zasobów surowców mineralnych. Złóża kopalin podlegają ochronie (art. 125 ustawy Prawo ochrony środowiska) polegającej na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami.

3. Analiza ustaleń planu i ocena zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi

Analizę rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych zawartych w projekcie omawianego dokumentu dokonuje się pod kątem zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi, zgodności z przepisami ochrony środowiska oraz rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne wpływy na środowisko.

W projekcie planu miejscowego zakłada się dalszą eksploatację złoża, w tym na obszarze upraw polowych, z których dotychczas wydobyć nie było możliwe. Zgodnie z wymogami ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, wyłączenie gruntów z produkcji roślinnej będzie wymagać uzyskania zgody na przeznaczenie gruntów na inne cele. Na terenie planu przeważają gleby niższych klas bonitacji, przeznaczone do zalesienia. Nie nastąpi zatem strata w gospodarce rolnej spowodowana wyłączeniem ich z produkcji rolnej.

Eksploatacja wykonywana jest zgodnie z koncesją na wydobywanie kopalin ze złoża. Plan miejscowy zapewnia integrację wszelkich działań podejmowanych w granicach obszaru górniczego w celu wykonania działalności określonej w koncesji na wydobywanie złoża, zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego oraz ochrony środowiska. Stwarza się również odpowiednie warunki dla funkcjonowania infrastruktury technicznej na potrzeby funkcjonowania kopalni. Zapewnia się funkcjonowanie zakładu górniczego, w tym zaplecza administracyjno-technicznego kopalni.

Praca zakładu górniczego oznacza oddziaływania na środowisko. Zazwyczaj występują niezorganizowane emisje pyłów do atmosfery, a także emisje hałasu związane z robotami wydobywczymi, przeróbką kopaliny oraz jej transportem poza teren kopalni.

W planie miejscowym nie opisuje się szczegółów technicznych eksploatacji złoża. Prowadzenie gospodarki masami ziemnymi lub skalnymi jest przedmiotem odrębnych dokumentów – projektu zagospodarowania złoża i planu ruchu zakładu górniczego. Obecnie eksploatacja przebiega sposobem odkrywkowym, systemem ścianowym i ścianowo-zabierkowym w wyrobisku wgłębnym. Do pobierania kruszywa znad zwierciadła wody wykorzystuje się koparki łyżkowe, a do kruszywa znajdującego się poniżej lustra wody – koparkę chwytakową lub łyżkową o wydłużonym ramieniu roboczym. Warstwa sucha eksploatowana jest jednym lub dwoma piętrami wydobywczymi w zależności od miąższości kopaliny. Do urabiania stosowane będą ładowarki, koparki oraz sporadycznie spycharki. Przeróbka kopaliny prowadzona jest wewnątrz wyrobiska eksploatacyjnego przy użyciu mobilnego zestawu sortującego z funkcją odwadniania i płukania kruszywa. Jest to urządzenie o napędzie spalinowym¹.

Do obsługi kopalni w zakresie transportu wykorzystywany jest i będzie wyłącznie ciężarowy transport samochodowy. Złoże „Nowy Jaworów I” zlokalizowane jest bezpośrednio przy drodze wojewódzkiej nr 382. Lokalizacja ta zapewnia bezkolizyjną obsługę transportową kopalni bez potrzeby wykorzystywania dróg gminnych i powiatowych.

W zakresie przepisów ochrony środowiska i zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego będą obowiązywać ustalenia zawarte w planie ruchu zakładu górniczego i w koncesji. Szkodliwe wpływy robót górniczych nie mogą przekraczać granic terenu górniczego. Po zakończeniu eksploatacji nastąpi rekultywacja terenu w kierunku rolnym, wodnym lub leśnym - zgodnie z lokalnymi potrzebami i uwarunkowaniami. Dopuszcza się wykorzystanie wyrobiska lub zwałowiska w celach rekreacyjnych i turystycznych z wykorzystaniem istniejącego krajobrazu w celu wyeksponowania wartości dydaktycznych, rekreacyjnych i turystycznych.

Eksploatacja złoża odbywa się etapowo. Prace wykonywane są na kwaterach o niewielkiej wielkości, które podlegają rekultywacji w miarę wyczerpywania się zasobów złoża.

¹ Karta informacyjna przedsięwzięcia polegającego na kontynuacji eksploatacji odkrywkowej i przeróbce kruszywa naturalnego z udokumentowanego złoża „Nowy Jaworów I”, gmina Jaworzyna, województwo dolnośląskie, M. Misiór, T. Pażyra, A. Wójcik, B. Mroczkowski, Wrocław 2014 r.

Następnie podejmuje się wydobywanie na kolejnych działkach. Nie wystąpi zatem efekt kumulacji polegający na prowadzeniu eksploatacji na całej powierzchni złoża.

W zakresie ochrony przed hałasem, poza obowiązkiem ograniczenia zasięgu uciążliwości do granic terenu górniczego, wprowadza się obowiązek kształtowania nowych części zwałowiska, aby tworzyły barierę akustyczną i wizualną od strony zewnętrznej, a więc od najbliższych terenów zabudowanych. Prace na złożu powinny być wykonywane w porze dziennej.

Na terenie planu definiuje się warunki dla wyposażenia terenu w systemy infrastruktury technicznej.

Zaopatrzenie w wodę odbywa się z sieci wodociągowej, ujęć indywidualnych lub z beczkowozów. Odprowadzenie ścieków sanitarnych odbywać się będzie siecią kanalizacyjną, dopuszcza się również zbieranie ścieków do szczelnych zbiorników bezodpływowych. Aktualnie na terenie kopalni brak jest budynków. Wytwarzane ścieki gromadzone są w zbiornikach przenośnych. Są to ścieki powstałe w wyniku zaspokajania potrzeb socjalno-bytowych zatrudnionych osób. Proces wydobywania kopaliny odbywa się bez użycia wody stąd zakład nie wytwarza ścieków przemysłowych.

Wody opadowe i roztopowe będą mogły być odprowadzane do kanalizacji deszczowej (w przypadku jej utworzenia) lub powierzchniowo do gruntu. W zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych pochodzących z terenów utwardzonych obowiązuje usunięcie substancji określonych w przepisach odrębnych, przed ich wprowadzeniem do kanalizacji deszczowej lub do odbiornika (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych).

Ciepło do ogrzewania budynków pozyskiwane będzie z systemów indywidualnych. Zaopatrzenie w ciepło dopuszcza się z lokalnych źródeł ciepła, tradycyjnych lub opartych na źródłach energii odnawialnej z wyłączeniem źródeł opartych na energii wiatru i biogazowni. Aktualnie na terenie zakładu brak jest budynków lub innych obiektów wymagających doprowadzenia ciepła.

Gromadzenie i dalsze zagospodarowanie odpadów pochodzących z zaplecza socjalnego kopalni odbywać się będzie zgodnie z przyjętą polityką gminy. Na terenie planu obowiązuje zakaz zbierania, magazynowania i przetwarzania odpadów za wyjątkiem odpadów wytworzonych w wyniku własnej działalności zgodnej z przeznaczeniem terenu, o ile ustalenia szczegółowe dla terenów nie stanowią inaczej.

Na terenie planu dopuszcza się utworzenie elektrowni fotowoltaicznej, która umożliwi wykorzystanie energii słonecznej do wytwarzania prądu. Fotowoltaika zalicza się do odnawialnych źródeł energii.

Odnawialne źródła energii (OZE) są źródłami wykorzystującymi w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowanie słoneczne, spadku rzek, produktów ubocznych rolnictwa oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu wysypiskowego a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych. Barię rozwoju dla energetyki odnawialnej może być m.in. bliskość terenów mieszkaniowych.

Dla ograniczenia potencjalnego szkodliwego oddziaływania instalacji wykorzystujących energię odnawialną na tereny mieszkaniowe, zastosowanie mają przepisy ustawy Prawo ochrony środowiska. Zgodnie z art. 144 ww. ustawy, eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisję hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny, podobnie jak przy sytuowaniu każdej innej działalności o charakterze produkcyjnym. Zaznacza się, że tereny planowanych elektrowni znajdują się w oddaleniu od zabudowań okolicznych wsi.

Elektrownie sytuowane są bezpośrednio na gruncie w wielorzędowych ciągach a wysokość instalacji nie przekracza kilku metrów.

Brak jest danych literaturowych na temat negatywnego wpływu na środowisko, jaki może być wywołany pracą elektrowni wykorzystującej panele fotowoltaiczne. Potencjalny negatywny wpływ paneli na otoczenie to niepokój optyczny wywoływany refleksami świetlnymi. W celu eliminacji tego niekorzystnego zjawiska, panele fotowoltaiczne pokrywa się powłoką antyrefleksyjną. Ponadto, obecnie stosowane technologie w znaczącym stopniu eliminują ten problem, gdyż produkowane są i stosowane najczęściej już panele w kolorze czarnym, nie odbijające promieni słonecznych. Na etapie eksploatacji paneli fotowoltaicznych

nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu na środowisko. Praca elektrowni nie będzie powodować emisji hałasu, zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego (brak źródeł emisji). Nie przewiduje się również wytwarzania odpadów. Pewne zagrożenie jest związane z koniecznością mycia paneli. W celu ochrony wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniami, należy ograniczyć stosowanie detergentów i innych środków powierzchniowo czynnych.

Projekt planu został sporządzony zgodnie z przepisami ochrony środowiska, uwzględnia także istniejące uwarunkowania ekofizjograficzne. Środowisko cechuje się poprawnym stanem, jest odporne na degradację i zachowuje zdolność do regeneracji. Z punktu widzenia ochrony przyrody niekorzystna będzie likwidacja części terenów rolnych. Wydobywanie łoża jest jednak uzasadnione społecznie i ekonomicznie, prowadzone w zgodzie z przepisami prawnymi nie spowoduje pogorszenia jakości środowiska. Po zakończeniu eksploatacji nastąpi rekultywacja, dzięki której zostaną przywrócone walory przyrodnicze i użytkowe terenu.

Dopuszczenie wykorzystania instalacji wykorzystujących energię słońca podyktowane jest wzrastającym zapotrzebowaniem na pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych. Są to przedsięwzięcia wywołujące korzystne następstwa o wysokim znaczeniu dla środowiska. Pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych sprzyja ograniczaniu niekorzystnych zmian klimatycznych, w szczególności ograniczeniu efektu cieplarnianego. Jest to tzw. czysta energia, nie wywołująca skutków ubocznych, w tym szkodliwych emisji zanieczyszczeń atmosferycznych.

Konieczność pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych wynika z podpisanych przez Polskę dokumentów międzynarodowych (Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo), Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro, 1992 r.), a także przyjętych przez władze dokumentów (Polityka Energetycznej Polski do 2030 roku, Krajowy plan działań w zakresie energii ze źródeł odnawialnych), zgodnie z którymi Polska zobowiązuje się zwiększać udział energii odnawialnej w bilansie energetycznym kraju. Z tego powodu wzrost powierzchni instalacji wykorzystujących energię odnawialną jest pożądany.

4. Przewidywany wpływ realizacji ustaleń projektu MPZP na środowisko

4.1. Analiza wpływu ustaleń planu na środowisko

Oddziaływanie na świat przyrody i bioróżnorodność

Omawiany obszar jest w dużej mierze przeobrażony antropogenicznie i przystosowany na potrzeby powierzchniowej eksploatacji złoża. Pozostały teren tworzą ubogie przyrodniczo zbiorowiska upraw polowych. Zbiorowiska te zostaną zlikwidowane na potrzeby utworzenia kopalni.

Teren kopalni odkrywkowej pozbawiony będzie wartości przyrodniczych. Poziom różnorodności biologicznej ulegnie spadkowi. Skurczą się miejsca możliwego występowania zwierząt. Zmiany jakie nastąpią w toku tworzenia i funkcjonowania kopalni można ocenić jako negatywne. W przyszłości na zwałowiskach i skarpach odkrywki pojawiać się mogą formacje roślin pionierskich.

Przekształcenia będą duże i zupełne. Natomiast dzięki rekultywacji zmiany mogą być częściowo odwracalne w zależności od przyjętego kierunku rekultywacji.

Złoże jest zawodnione, co oznacza, że w trakcie wydobywania będą się tworzyć zagłębienia wypełnione wodą, co ma już miejsce we wschodniej części obszaru. W przypadku powstania zawodnionego zbiornika poeksploatacyjnego teren ten nabierze nowych wartości rekreacyjnych i przyrodniczych. Zbiornik będzie mógł być w sposób naturalny zasiedlony przez zwierzęta związane ze środowiskiem wód stojących lub terenami podmokłymi, m.in. ptakami.

Na terenie planu umożliwia się realizację elektrowni fotowoltaicznej. Zajęcie upraw rolnych przez elektrownie w pewnej mierze zmniejszy możliwość przemieszczania się zwierząt, ponieważ powszechne jest ogradzanie takich inwestycji. Zaznacza się jednak, że już obecnie, na skutek wydobywania złoża, warunki migracji zwierząt są ograniczone. Ponadto barierę ekologiczną tworzy przebiegająca obok droga wojewódzka.

Duże powierzchnie elektrowni mogą być mylone z lustrem wody, co może mieć negatywne oddziaływanie na ptaki wodno-błotne. Praktykowanym rozwiązaniem

eliminującym ryzyko omyłki jest ustawianie paneli pod odpowiednim kątem, dzięki czemu nie tworzą one zwartej powierzchni imitującej tafłę wody.

Oddziaływanie na gleby i powierzchnię ziemi

W wyniku utworzenia kopalni odkrywkowej nastąpi usunięcie powierzchni glebowej. Część gleb może zostać wykorzystana do rekultywacji terenu po zamknięciu zakładu górniczego, w przypadku rolniczego kierunku rekultywacji. Działalność rolnicza w obrębie użytków rolnych w miejscu planowanej kopalni nie będzie kontynuowana.

Na obszarze eksploatacji złoża wykonywane są zagłębienia, które powodują obniżenie terenu w stosunku do istniejącego poziomu. Głębokość wcięcia uzależniona jest od miąższości warstwy przeznaczonej do eksploatacji. Przekształcenia w rzeźbie terenu będą duże i widoczne, podobne do tych, które mają już miejsce na terenie planu i w jego otoczeniu obszaru planu.

Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne

Działalność kopalni odkrywkowej powoduje emisje zanieczyszczeń pyłowych. Emisje te mają charakter niezorganizowany i powstawać mogą bezpośrednio w toku prac wydobywczych oraz przybrać formę wtórnego pylenia z powierzchni pozbawionych szaty roślinnej. Wielkość emisji uzależniona jest od skali eksploatacji, a także od czynników atmosferycznych. Oddziaływania te będą miały charakter miejscowy i nie powinny powodować zagrożenia biologicznego dla sąsiednich terenów. W zasięgu oddziaływania nie znajdują się żadne zabudowania mieszkalne – ewentualne pylenie nie stwarza więc uciążliwości dla okolicznych mieszkańców.

Emisje niezorganizowane są ściśle związane z aktualnymi warunkami atmosferycznymi. Pylenie z powierzchni zwałowisk i wyrobisk nie występuje podczas opadów atmosferycznych i bezpośrednio po nich. Zasięg emisji uzależniony jest od kierunku i prędkości wiatru. Skala emisji zależy będzie od miejsca załadunku oraz wielkości frakcji rozdrobnionych cząstek towarzyszących wydobywanej kopalinie.

Oprócz tego za emisje mogą być odpowiedzialne spalanie paliw do ogrzewania budynków, a także transport samochodowy.

Zakończenie działalności kopalni i zrekultywowanie terenu oznaczać będzie zaprzestanie emisji.

Oddziaływanie na klimat lokalny

Przyszłe zagospodarowanie terenu nie powinno wpłynąć modyfikująco na klimat lokalny. Niewielkie modyfikacje topoklimatu mogą natomiast występować miejscowo w wyrobiskach, gdzie możliwe będą inwersje temperatur. Słabo przewietrzane zagłębienia mogą stanowić miejsce stagnowania powietrza.

Oddziaływanie na klimat akustyczny

W trakcie prowadzonej dotychczas eksploatacji inwestor prowadził systematycznie pomiary emisji hałasu na stanowiskach pracy. Przeprowadzono również pomiary emisji hałasu i pylenia na granicy własności terenów. Analiza wyników pozwala stwierdzić, że funkcjonowanie kopalni (eksploatacja i przeróbka) nie powoduje przekroczenia norm emisji hałasu i pylenia. Mając na uwadze, że planowane przedsięwzięcie - kontynuacja eksploatacji i przeróbki kruszywa naturalnego z udokumentowanego złoża „Nowy Jaworów I” będzie prowadzona w sposób tożsamy jak dotychczas i na – w istocie rzeczy tym samym terenie – można stwierdzić, że realizacja przedsięwzięcia nie będzie wpływać negatywnie na standardy akustyczne okolicznych terenów.

Należy spodziewać się, że dalsza eksploatacja nie będzie powodować negatywnego oddziaływania na klimat akustyczny terenów znajdujących się poza obszarem i terenem górniczym. Eksploatacja systemem wgłębnym powoduje, że w miarę pogłębiania się wyrobiska, emisje hałasu są tłumione przez ścianę odkrywki. Korzystnym rozwiązaniem jest projektowanie zwałowisk od strony występowania okolicznych terenów mieszkaniowych.

Transport kopaliny ze złoża odbywać się będzie jak dotychczas, za pośrednictwem drogi wojewódzkiej nr 328 z ominięciem dróg gminnych i powiatowych.

Z uwagi na zakładaną etapowość eksploatacji górniczej, nie należy spodziewać się efektu kumulacji oddziaływań związanych z emisją hałasu.

Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Potencjalne zagrożenie dla jakości wód podziemnych jest związane jest z przedostawaniem się do podłoża substancji ropopochodnych z silników maszyn wykorzystywanych do wydobywania złoża oraz ciężarówek transportujących kruszywo. Taka sytuacja może zaistnieć w przypadku nieprawidłowej eksploatacji urządzeń i pojazdów pracujących na terenie kopalni oraz w przypadku wystąpienia awarii.

Zagrożeniem może być również nieprawidłowa eksploatacja lub mechaniczne uszkodzenia zbierających ścieki zbiorników bezodpływowych. Zaznacza się, że wody podziemne występujące na terenie odkrywki nie należą do warstw eksploatowanych w celu zaopatrzenia ludności w wodę pitną, dlatego też ewentualne zanieczyszczenia nie będą stanowić zagrożenia dla ludzi. Potencjalne emisje nie będą wpływały na stan wód powierzchniowych na terenie gminy. Ewentualne zanieczyszczenia będą miały charakter powierzchniowy i nie powinny zagrażać głęboko zalegającym zasobom wód podziemnych.

Eksploatacja złoża nie będzie powodowała zmian w stosunkach wodnych. Złoże jest zawodnione i eksploatacja będzie się odbywać spod lustra wody bez konieczności odwadniania wyrobiska, w związku z czym nie powstanie lej depresji.

Oddziaływanie na krajobraz, zabytki i dobra materialne

W wyniku powiększenia kopalni odkrywkowej nastąpi całkowite przeobrażenie krajobrazu rolniczego występującego w zachodniej części obszaru planu. Zostaną wykonane wykopy w powierzchni terenu, a także sztuczne wypiętrzenia w postaci zwałowisk. Po zakończeniu eksploatacji nastąpi rekultywacja terenu polegająca, co w pewnym stopniu może stanowić powrót do stanu sprzed podjęcia eksploatacji.

Na terenie planu oraz na terenach bezpośrednio do niego przyległych nie rozpoznaje się elementów środowiska kulturowego godnych objęcia ochroną.

Teren pozbawiony jest zabudowy. Realizacja postanowień planu miejscowego nie będzie miała wpływu na środowisko kulturowe gminy. Nie przewiduje się wystąpienia negatywnych oddziaływań na dobra materialne.

Oddziaływanie na ludzi

Dopuszczone w planie kategorie przeznaczenia i funkcji terenów zasadniczo wykluczają możliwość realizacji inwestycji i obiektów mogących w sposób negatywny wpłynąć na środowisko życia i zdrowie mieszkańców gminy. Teren przeznaczony na kopalnię oddalony jest od siedzib ludzkich a zasięg niekorzystnych oddziaływań powinien ograniczać się do kopalni i terenu górniczego. Pewien wpływ na jakość życia mieszkańców może mieć hałas powodowany transportem samochodowym odbywającym się drogą wojewódzką.

Rozpatrując oddziaływanie na ludzi należy poruszyć aspekt społecznych skutków realizacji planu miejscowego. Wydobywanie złóż będzie stymulować dalszy rozwój gospodarczy gminy poprzez pobudzenie przemysłu budowlanego opartego o wykorzystanie kopalin.

Opis oddziaływań o charakterze skumulowanym

Potencjalne oddziaływania skumulowane obejmują emisję hałasu oraz emisje zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do atmosfery. Hałas powodowany będzie transportem samochodowym na drogach obsługujących ruch w kierunku obszaru zainwestowania oraz wewnątrz omawianego terytorium. Emisje zanieczyszczeń z transportu samochodowego nie powinny spowodować znaczącego zwiększenia stężenia szkodliwych substancji w powietrzu na terenie gminy. Ponadto należy rozpatrzyć oddziaływanie skumulowane z występującymi w otoczeniu obszaru planu kopalniami odkrywkowymi. Oddziaływania te dotyczyć będą przeobrażenia morfologii terenu, zmian w krajobrazie i szacie roślinnej.

4.2. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko, o którym mowa w ustawie z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oceniane jest w aspekcie granic międzynarodowych. Projekt planu nie zawiera rozstrzygnięć, ani nie stwarza możliwości, w wyniku których mogłoby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko. Zagospodarowanie obszaru planu nie będzie oddziaływać na środowisko terenów położonych poza granicami kraju.

4.3. Oddziaływanie na formy ochrony przyrody

Realizacja postanowień planu nie będzie wywierać oddziaływania na przestrzenne formy ochrony przyrody, w tym obszary Natura 2000. Uznaje się, że skala i rodzaj oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń planu nie zagraża jakości środowiska na terenach objętych ochroną. Planowane zagospodarowanie, ze względu na oddalenie od granic terenów chronionych, nie będzie wywierać negatywnego wpływu na warunki występowania siedlisk i gatunków zwierząt.

4.4. Kompleksowa ocena skutków wpływu ustaleń MPZP na środowisko

Opisane w tekście potencjalne oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska, zgodnie z założeniami przyjętymi w rozdziale 1.2, przedstawiono poniżej w formie tabelarycznej.

Tab. 2. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska – tereny górnictwa i wydobywania oraz elementy układu komunikacyjnego.

świat przyrody i bioróżnorodność	B, P, SK, D, CH -
gleby i powierzchnia terenu	B, D, S -
powietrze atmosferyczne	B, D, CH -
klimat lokalny	B, D, S N/-
klimat akustyczny	B, D, CH -
wody	B, D, S N/+
krajobraz, zabytki , dobra materialne	B, P, D, S N/-
ludzie	B, P, SK, D, CH -

Zróżnicowanie wpływu na środowisko w zależności od:

- charakteru zmian: pozytywne (+), negatywne (-), bez znaczenia – oddziaływanie neutralne (N);
- bezpośredniości oddziaływania: bezpośrednie (B), pośrednie (P), wtórne (W), skumulowane (SK);
- okresu trwania oddziaływania: długoterminowe (D), średnioterminowe (Ś), krótkoterminowe (K);
- częstotliwości oddziaływania: stałe (S), chwilowe (CH).

5. Metody analizy realizacji postanowień projektu planu

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu i zasad jego zagospodarowania, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska i ładu przestrzennego. Skutki realizacji planu podlegają badaniom w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Monitoring poszczególnych komponentów środowiska (m. in. jakości powietrza atmosferycznego, klimatu akustycznego, jakości wód, jakość gleb, promieniowania elektromagnetycznego) prowadzony jest przez odpowiednie organy administracji państwowej, powołane do badania stanu środowiska. W przypadku skarg mieszkańców na uciążliwość prowadzonej działalności w oparciu o uchwalony plan, analizę realizacji MPZP i badanie skażenia środowiska powinien przeprowadzić odpowiedni organ administracji samorządowej.

W zakresie realizacji przestrzegania ustaleń MPZP powinny być wykonywane okresowe przeglądy zainwestowania obszaru i realizacji MPZP, realizowane przez administrację samorządową na potrzeby oceny prowadzonej polityki przestrzennej. Częstotliwość okresowych przeglądów powinna być zgodna z przepisami szczególnymi (ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym). Proponuje się wykonywanie przeglądów co cztery lata.

6. Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

W celu zminimalizowania ujemnych skutków eksploatacji górniczej należy stosować działania zapobiegawcze, takie jak:

- ograniczenie do niezbędnego minimum powierzchni terenów przeobrażonych w każdym etapie eksploatacji złoża poprzez koncentrację robót wydobywczych;
- utrzymanie maszyn w odpowiednim stanie technicznym;
- ograniczenie zapylenia oraz emisji hałasu przez stosowanie we wszystkich etapach procesu wydobywczego maszyn i środków transportu utrzymywanych w

odpowiednim stanie technicznym oraz poprzez ograniczanie robót wydobywczych w czasie silnych wiatrów, a w sezonie letnim w miarę potrzeb zraszania dróg transportowych;

- roboty górnicze powinny być prowadzone zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązującymi w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny;
- prace na terenie zakładu powinny być wykonywane w porze dziennej tj. od godz.6 do 22,
- w trakcie eksploatacji zaleca się usypywanie wałów ziemnych z nadkładu na obrzeżach wyrobiska od strony występowania zabudowań tak, aby tworzyły one wał chroniący te tereny przed hałasem,
- eksploatację należy prowadzić etapami (na niewielkich kilkuhektarowych kwaterach, które będą rekultywowane po wyeksploatowaniu), dzięki czemu nie wystąpi efekt kumulacji niekorzystnych oddziaływań,
- tereny pogórnice powinny być zrekultywowane zgodnie z zatwierdzonym projektem rekultywacji.

7. Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie omawianego dokumentu

Nie rozpatruje się rozwiązań alternatywnych do przyjętych w opisywanym dokumencie. Realizacja omawianego dokumentu stanowić będzie zagospodarowania terenu w postaci kopalni odkrywkowej. Środowisko obszaru planu zostało częściowo przeobrażone przez działalność górniczą. Funkcjonowanie kopalni oznacza presję w środowisku – emisję zanieczyszczeń, przekształcenia w krajobrazie itp. Należy zaznaczyć, że oddziaływania te mają charakter czasowy i ustąpią w momencie zakończenia prac wydobywczych.

Zaniechanie eksploatacji na obszarze udokumentowanego złoża można uznać za niezgodne z zasadą racjonalnego wykorzystania zasobów surowców mineralnych. Złoża kopalin podlegają ochronie (art. 125 ustawy Prawo ochrony środowiska) polegającej na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami. Planowana inwestycja polegająca na wydobyciu

złoża jest zgodna z wyżej wymienionym zapisem. W granicach złoża nie będzie można projektować innych inwestycji powierzchniowych przed jego wyeksploatowaniem.

Ze względu na specyfikę złoża nie rozpatruje się innego niż odkrywkowy sposobu eksploatacji.

Nie rozpatruje się również innych niż wskazane w projekcie zmiany planu kierunków rekultywacji uznając je za wystarczające z punktu widzenia przywrócenia wartości przyrodniczych i gospodarczych terenów powydobywczych. Są one zgodne z uwarunkowaniami wynikającymi ze sposobu wydobycia złoża

8. Analiza i ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Dla planu miejscowego istotne z punktu widzenia ochrony środowiska są priorytety wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Dokumenty na szczeblu międzynarodowym

- 98/83/WE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
- Ramowa Dyrektywa Wodna: Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej z późniejszymi zmianami,
- Dyrektywy 98/15/EC z 27 lutego 1998 r. dot. wprowadzania zanieczyszczeń do wód,
- Ramowa Dyrektywa Odpadowa: Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy z późniejszymi zmianami,
- Dyrektywy 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. (z późn. zm.) w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory oraz Dyrektywy 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r.

o ochronie ptaków, będąca podstawą tworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000.

Dokumenty na szczeblu krajowym

- II Polityka ekologiczna państwa, która nawiązuje do priorytetowych kierunków działań określonych w VI Programie działań Unii Europejskiej w dziedzinie środowiska. Dokument ten wskazuje narzędzia ochrony środowiska, a także problemy związane ze współpracą międzynarodową ze szczególnym uwzględnieniem UE. Swoje cele i zakres działań wyznacza w trzech horyzontach czasowych: do roku 2002, do roku 2010 i do roku 2025.
- Polityka ekologiczna państwa 2030 - strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej.
- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem działań mówi o zachowaniu całej rodzimej przyrody, bez względu na jej formę użytkowania oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia.
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami określa zakres działania niezbędny do zaplanowania zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju, w sposób zapewniający ochronę środowiska z uwzględnieniem obecnych i przyszłych możliwości technicznych, organizacyjnych.
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych jest programem inwestycji rozbudowy systemów oczyszczalni ścieków w sektorze komunalnym. Program pozwoli na wyeliminowanie nieoczyszczonych ścieków (pochodzących ze źródeł miejskich i aglomeracji) z wód powierzchniowych.

Biorąc pod uwagę specyfikę planu miejscowego najistotniejsze cele wymienionych dokumentów odnoszą się do ochrony środowiska przyrodniczego i bioróżnorodności. Przeprowadzona w poprzednich rozdziałach analiza wykazała brak negatywnych oddziaływań o charakterze znaczącym na środowisko przyrodnicze obszaru planu i terenów do niego przyległych. W omawiany projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego główne cele ochrony środowiska w planowaniu przestrzennym zostały uwzględnione m. in. w następujący sposób:

- w zakresie ochrony wód - odprowadzanie ścieków do sieci kanalizacji;

- w zakresie różnorodności biologicznej – m.in. poprzez obowiązek wykonania rekultywacji, która pozwoli na przywrócenie wartości przyrodniczych terenom poeksploatacyjnym,
- w zakresie informacji o środowisku oraz komunikacji pomiędzy wszystkimi stronami zaangażowanymi w ochronę środowiska – poprzez realizację planowania zgodnie z trybem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Wszelkie akty prawne oraz pośrednio dokumenty związane z polityką przestrzenną i polityką ekologiczną państwa są zgodne z przepisami prawa międzynarodowego oraz ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi. W szczególności dostosowywane są również do prawa Unii Europejskiej i polityk przyjętych przez kraje wspólnoty. Poszczególne dyrektywy unijne (np. Dyrektywa Siedliskowa, Dyrektywa Ptasia, Dyrektywa Wodna) transponowane są do prawodawstwa polskiego i mają odzwierciedlenie w wiążących aktach prawnych.

8. Streszczenie

Celem sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest umożliwienie dalszej eksploatacji piasków i żwirów ze złoża nr 8232 „Nowy Jaworów I”. Plan miejscowy zapewnia integrację wszelkich działań podejmowanych w granicach terenu wydobywania w celu wykonania działalności określonej w koncesji na wydobywanie złoża, zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego oraz ochrony środowiska, w tym obiektów budowlanych. Jednocześnie umożliwia się dalszą eksploatację złoża w istniejącej kopalni.

Obszar planu położony jest w północnej części wsi Witków, która znajduje się w południowej części Gminy Jaworzyna Śląska. Powierzchnia obszaru planu wynosi ok. 31 ha. Część terenu położona przy drodze wojewódzkiej nr 382 stanowi miejsce powierzchniowej eksploatacji złoża piasków i żwirów, natomiast teren położony po stronie zachodniej to uprawy polowe.

Projekt planu został sporządzony zgodnie z przepisami ochrony środowiska, uwzględnia także istniejące uwarunkowania ekofizjograficzne. Środowisko cechuje się poprawnym stanem, jest odporne na degradację i zachowuje zdolność do regeneracji. Z punktu widzenia ochrony przyrody niekorzystna będzie likwidacja części terenów rolnych. Wydobywanie złoża

jest jednak uzasadnione społecznie i ekonomicznie, prowadzone w zgodzie z przepisami prawnymi nie spowoduje pogorszenia jakości środowiska. Po zakończeniu eksploatacji nastąpi rekultywacja, dzięki której zostaną przywrócone walory przyrodnicze i użytkowe terenu.

9. Spis literatury

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworzyna Śląska.
- Program ochrony środowiska Gminy Jaworzyna Śląska.
- Karta informacyjna przedsięwzięcia polegającego na kontynuacji eksploatacji odkrywkowej i przeróbce kruszywa naturalnego z udokumentowanego złoża „Nowy Jaworów I”, gmina Jaworzyna, województwo dolnośląskie, M. Misior, T. Pażyra, A. Wójcik, B. Mroczkowski, Wrocław 2014 r.
- Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworzyna Śląska, G. Synowiec, Wrocław 2023.
- Informacje na temat stanu środowiska w województwie dolnośląskim, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu.
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim raport wojewódzki za rok 2024, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska 2025.
- Mapy zamieszczone w serwisie <http://mapy.geoportal.gov.pl/imap/>.
- Mapa stanu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) wg podziału na 172 obszary udostępniona na portalu Inspekcji Ochrony Środowiska <http://mjwp.gios.gov.pl>.
- Aktualne akty prawne pochodzące z bazy umieszczonej na stronie internetowej <http://isip.sejm.gov.pl>.

Inne, nie wymienione w powyższym spisie pozycje podane są w tekście.

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że posiadam uprawnienia do sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko (wykształcenie kierunkowe, ponad 5-letnie doświadczenie w sporządzaniu prognoz), zgodnie z wymogami art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Rafał Odachowski

